

Impressieverslag ouderplatformbijeenkomst 'Passend Onderwijs en de warme overdracht van Primair naar Voortgezet Onderwijs', 17 juni 2009

Margot 't Hart, vicevoorzitter van ouderplatform 't Gooi & Omstreken, heet de aanwezigen welkom. Ze geeft kort het doel van de avond weer: het bijdragen aan betere communicatie tussen ouders, school en andere instanties. Daarna introduceert zij de drie sprekers van deze avond:

- Henk Keesenberg, landelijk coördinator Passend Onderwijs
- Co de Custer, projectleider Passend Onderwijs in de regio Gooi en Vechtstreek
- Berto de Waal, directeur van de Coöperatie Samenwerkende Schoolbesturen in 't Gooi en voormalig zorgcoördinator van College De Brink

Aan de hand van een powerpointpresentatie over een fictieve leerling met een extra zorgbehoefte laat Henk Keesenberg op tragikomische wijze zien hoe op dit moment de transitie momenten van leerlingen verlopen, waar de knelpunten liggen en hoe men door de invoering van Passend Onderwijs deze problemen hoopt te ondervangen.

Binnen Passend Onderwijs heeft ieder schoolbestuur de verantwoordelijkheid om een passend onderwijszorgarrangement aan te bieden. De bedoeling is dat hierbij niet gefocust wordt op de beperkingen, maar juist op de mogelijkheden van de leerlingen. Om een doorlopende leerlijn te kunnen bieden, worden Regionale Netwerken opgericht, waarin Weer Samen Naar School, Samenwerkingsverband vo, cluster 3 en cluster 4 zitting hebben. Daarnaast zijn er afspraken met het mbo, cluster 1 en 2, externen en de ouders.

Wat opvalt, is dat op dit moment scholen voor havo, vwo en gymnasium niet verplicht in het RN vertegenwoordigd zijn, al zijn ze regionaal soms al wel betrokken.

Bij transitie momenten, bijvoorbeeld tussen po en vo, is sprake van zowel een koude als een warme overdracht. De koude overdracht, die bestaat uit het overdragen van een onderwijskundig rapport en/of portfolio, verloopt meestal wel goed. Voor leerlingen met een extra zorgbehoefte is echter ook een warme overdracht nodig, waarbij informatie wordt uitgewisseld tussen leerlingen, ouders en leerkrachten bo en leerkrachten vo. Verschillende initiatieven om de warme overdracht te regelen worden genoemd, onder andere:

- De balansdag: Op een bepaalde datum wordt gekeken of alle leerlingen onderdak zijn. In een overleg worden plaatsen gezocht voor leerlingen die nog nergens geplaatst zijn.
- De overgangscirkel: De leerling nodigt zelf mensen uit om bij een warme overdracht aanwezig te zijn, bijvoorbeeld de ouders, de leerkracht van groep 8 en de mentor van de nieuwe school.

Co de Custer geeft aan dat in het Gooi gewerkt wordt aan één loket van integrale indicering, waardoor ouders niet meer van het kastje van de muur gestuurd worden en iedere keer dezelfde formulieren moeten invullen. Iedere ouder krijgt iemand toegewezen die het traject begeleidt. Daarnaast is het de bedoeling dat het meedenken van de ouders beter georganiseerd wordt. In september zal een conferentie plaatsvinden over de warme overdracht tussen po en vo.

Aan de aanwezigen (ouders, leerkrachten en directieleden po en vo, intern begeleiders, AB'ers, IB'ers, bestuursleden, leerplichtambtenaren) worden ideeën en suggesties gevraagd. Er ontstaat een levendig gesprek, waarin de volgende ideeën naar voren gebracht worden:

- De AB'er van de leerling in het bo meeverhuizen naar het vo, al is het maar voor een jaar. Het gaat hierbij om leerling- in plaats van schoolgebonden AB. AB'ers geven aan dat zij op dit moment schoolgebonden werken, voornamelijk om reistijden te beperken. In ieder geval zou er wel een kennismaking moeten zijn van leerling en AB'er po met de AB'er vo. Op veel scholen begeleidt de AB de leerkrachten en is er geen contact met de leerlingen. In dat geval zou er een overdracht kunnen plaatsvinden van leerling en IB'er met de zorgcoördinator van het vo. De wijze waarop deze overdracht plaatsvindt, kan per leerling verschillen. Belangrijk is, dat er continuïteit is.

- In de opleiding van leerkrachten moet aandacht zijn voor het omgaan met leerlingen met een extra zorgbehoefte. Ook op het gebied van het onderhouden van contacten met ouders kan veel verbeterd worden.
- De vraag is of de voorzieningen voor cluster 2-leerlingen (spraak- en taalstoornissen) ook overal regionaal aanwezig zijn. Dit hangt af van de mogelijkheden voor ambulante begeleiding.
- Het is belangrijk om te luisteren naar de leerlingen zelf: wat hebben zij nodig? Ook ouders kunnen hierin een inbreng hebben.
- De leerplichtambtenaar houdt een belronde langs alle basisscholen, waarbij gecheckt wordt of alle leerlingen onder de pannen zijn. Er is een methodiek nodig voor moeilijk plaatsbare leerlingen. Op dit moment worden leerlingen en ouders vaak buiten het overleg hierover gehouden.
- Neem de tijd voor de overdracht. Begin groep 8 zou al gesproken moeten worden over de overdracht, niet alleen tussen scholen, maar ook met leerlingen en ouders. Al voor de CITO zou het uitstroomprofiel van de meeste leerlingen bekend moeten zijn.
- Op dit moment werken veel scholen voor havo en vwo met wachtlijsten en loting. Deze zouden moeten worden aangepakt.
- Communicatie is van wezenlijk belang. Er moet worden geluisterd naar de leerlingen en er moet aandacht zijn voor ouders.
- Er blijken nog steeds thuiszitters te zijn. Is in beeld om hoeveel leerlingen het gaat? Er moet een duidelijke aanpak komen, waarbij geen leerlingen meer tussen wal en schip vallen.
- De zorgplicht geldt zowel het (s)bo als het v(s)o.

Berto de Waal geeft aan dat hij in zijn bijdrage uitgaat van zijn ervaring in zijn vorige positie als teamleider van College De Brink.

Voor scholen geldt dat zij voor zichzelf duidelijk moeten hebben welke faciliteiten zij kunnen bieden en wat zij wel of niet aankunnen. Daarnaast moeten ze informatie verzamelen over de leerlingen, bijvoorbeeld door het gebruik van testen of het laten meedraaien van leerlingen. Op grond daarvan kunnen ze beslissen of ze leerlingen wel of niet aannemen.

Ouders moeten voor zichzelf duidelijk hebben welke school zij kiezen voor hun kind en of dit een geschikte school is. Het is belangrijk dat zij alle gegevens van het kind doorgeven. De vraag is wat zij moeten doen als de school een negatieve beslissing neemt.

Omdat een groeiend aantal 'rugzakleerlingen' zich aanmeldt bij het vo, is er op dit moment vaak sprake van capaciteitsproblemen. Veel scholen stellen een maximum aan het aantal 'rugzakleerlingen' dat zij willen opnemen. Ouders durven daarom soms niet openhartig te zijn over problemen, omdat hun kind dan geweigerd wordt.

De scholen moeten wennen aan de nieuwe situatie en het personeel heeft er vaak moeite mee. Belangrijk is dat ouders en leerkrachten er samen uit moeten komen.

Na afloop van de presentaties is er kort gelegenheid voor vragen en opmerkingen.

- Vanuit College De OpMaat in Bussum, een school voor vo tussen regulier en speciaal onderwijs, wordt aangegeven dat de indruk bestaat dat scholen voor vo het wel proberen, omdat de zijinstroom groter is dan de onderinstroom. De OpMaat biedt geen onderwijs op havo- en vwo-niveau. Daar is wel behoefte aan binnen de regio.
- Aan het vo wordt de oproep gedaan om het bo serieus te nemen en te zorgen voor een tijdige plaatsing die de mogelijkheid biedt voor een warme overdracht. Het bo kent de leerlingen en kan inschatten wat nodig is.
- Maak analyses van de processen waarin het wel goed gaat.

Margot bedankt de sprekers en de aanwezigen voor hun bijdragen en nodigt iedereen uit om onder het genot van een hapje en een drankje verder te praten.

Bijlagen: Power Point Presentatie Henk Keesenberg, Berto de Waal en een goed voorbeeld, geanonimiseerd.